

Tabula, Legum, Statutorum, Edictorum AC Formulae Jurisiurandi Civium
Academiae Jenensis

Acta der Universität Abnahme, Statuta, leges, und Verbesserung auch
verschiedene derselben Prozesse betr.

Lizenz: <http://rightsstatements.org/vocab/InC/1.0/>

I.
SVMMA LEGVM ACADEMICARVM.

QVVM nemo laudem boni civis in academia possit tenere, nisi partes officiorum, quæ per leges divinas omnibus sunt præscripta, studiose impleat, *primum* singuli, qui apud nos studiis nomen dederunt, pietatem erga deum priuatim ac publice celebrando rite dies sacros ac festos, exercento: *deinde* modestiæ atque integritati, quæ aliis debetur, studento: æquitatem in contractibus colunto, & fidem pactorum pie inuiolateque seruant: conuiciis, calumniis, vellicationibus & iniuria omni penitus abstineto: suum cuique locum & honorem tribuunt; præcipue vero rectori ac professoribus obedientiam, honorem ac gratum animum præstanto; erga peregrinos vero modeste ac tranquille se gerunt: *tum* officiorum quoque erga se ipsos memores, litteris, propter quas discendas missi sunt in academiam, constantem diligentiam consecranto: temperatè & sobrie agunt: commessationes comotationesque fugiunt: nec conuiuia sub discessum; aut alia occasione instituunt: castimoniam constanter seruant: etiam in vestitu ac cultu gravitatem quamdam præ se ferunt.

II. Ut sciatur, qui & vnde in academiam venerint: quotquot in civitatem nostram suscipi expetunt, intra proximum ab aduentu suo triduum, nomen apud rectorem singuli profiterentor, albo publico inscribendum; seque bona fide fundatoribus academiciæ fideles: rectoris dicto audientes: legibus obtemperantes fore, nisi minores annis XIII. aut illustri familia orti sint, iuranto, qui non fecerit, ne toleretur in oppido conuictusque & habitaculum illi denegetur ac si quid commiserit, eo grauius puniatur. omnes ac singuli; imprimis vero hisce ditionibus subiecti, nisi docuerint, aptos se studiis academicis iudicatos, ne recipiantur.

III. Utque aduenientium profectus in studiis explorari, & quæ cuique doctrinæ audientiæ sint, iudicari queat: qui nondum alibi ritibus depositionis, quos vocant, initiati, nec aliquo gradu academico ornati sunt, more maiorum, antequam in numerum civium studioforum recipiantur, hoc ritu initientur & a professorum vno pluribusue in eorum studia profectusque inquiratur. qui vero iam initiatos se ferunt, idoneo id testimonio confirment. ni fecerint, in concilio senatus causam dicere iubeantur.

IV. Recens academiam ingressi, ad grauiora; siue theologiæ; siue iurisprudentiæ medicæque artis studia, illotis manibus ne ruunt; sed prius consilia professorum philosophiæ, qui profectus explorant; secuti philosophiæ, linguis, historiæ aliisque litteris humanioribus diligentem operam nauant ac præcipue scholas publicas frequentant.

V. Nemo vestes mutando aliam personam induat nec interdii cubiculari tunica vestitus prodeat in publicum: qui secus fecerit, grauiori pœna, etiam si res ita ferat, proscriptionis academiciæ adficietur.

VI. Nemo veteranorum a iunioribus, vilo prætextu, comotationes, conuiuia, pecuniam, seruitia; aut quidquam aliud exigito: nec verberibus, verbis aliaue ratione eos exagitato. neque nouiti horum aliquid admittant; aut alio, quam honesto, & qui veteranis in visu est, vestitu vtantur, neque vlla ratione pennalisimum, quem vocant, foucant subeantque. delinquentes, nullo habito personarum discrimine, tanto grauius coercebuntur, quanto cum grauiore aliorum iniuria coniuncta fuerint istæ exagitationes. qui hoc genus delicti vilo modo iuerit, inspexerit, probauerit; is itidem, pro ratione delicti, merita pœna adficietur.

VII. Omnes tumultuum occasiones vitant, nec cuiusquam ædes oppugnant; aut vim iis inferunt: nec in plateis; aut alibi turbas excitant. qui aliquid horum fecerit, pro delicti modo pœna graui adficietur.

VIII. Clamores quoque & boatus illi barbarici, tam domi; quam in plateis & suburbiis, diurnæ item nocturnæque discursationes penitus prohibitiæ sunt. in delinquentes carcere; aut vbi enormius peccauerint sæpius deprehensi fuerint, relegatione animaduertetur.

IX. Bom-

IX. Bombardas; aut sclopeta gestare, solis peregre profecturis; eadem vero intra oppidum; aut in suburbio dispodere, nemini prorsus fas esto. gestantibus ea adimentur multa; aut pœna carceris; dispodentibus relegatio irrogabitur. quisquis præterea ex incuria; aut fraude mala nocuerit rebus; vel animalibus cuiusquam: pariterque, si quis canes aluerit noxios, & hi vel homini; vel alterius animali damnum dederint, de sarcendo isto æque, ac pœna tenebitur.

X. Ferarum auiumque venatione & captura penitus absteineatur, quippe facinore, principum ac magistratum iura, illaque insignia prorsus temerante: nemo quoque agros, hortos vineasque depopuletur, nec olera quisquam, fructus, uvas rapiat; sed iis penitus absteineatur; qui fecerit, seuerè punietur, ad damnum insuper, quod dederit, resarciendum adigendus.

XI. In suburbis neque musea; neque mensa conuictusue certus atque ordinarius conductantur; lumina autem semper gestentur caute nec maiora ædibus nisi extincta, inferantur atque allidantur.

XII. Nemo in Sala flumine lauet natus; qui haud paruerit, præter vitæ periculum etiam magistratus animaduersionem incurret.

XIII. Atque hæc omnia non modo ipsi, qui a studiorum cultu nomen sibi inuenerunt, ne faciunt; sed nec famulis suis permittunt.

XIV. Frequens discedentium ex hac academia comitatus, ut periculi damnique plenus, penitus intermitto: tantum abest, ut fas cuiquam esse debeat, tubarum clangore augere pompam, & ad spectaculum turbam conuocare.

XV. Nihil typis excudatur, nisi a decano facultatis; aut professore, cui censendi cuiusque scripti potestas est, visum ante, probatumque & permissum fuerit.

II.

SVMMA EDICTORVM SERENISSIMORVM PRINCIPVM ET SENATVS ACADEMICI.

Omnes iniuriæ, tam quæ verbis; quam quæ factis inferuntur: conflictus tara subiti; quam foemnes ac duella sunt interdita. qui contra fecerit, siue tantum ad huiusmodi certamen quemdam prouocauerit; siue omnino cum eo sit congressus, sciat, seuera se pœna in ducali hanc in rem publicato edicto statuta adfectum iri: quam & ille debet expectare, qui in hocce conflictu alteri adfuit suo consilio atque ope:

vide edictum ducale contra duella & iniurias publicarum d. VII. mart. MDCC VII.

II. Omnes turbas academias earumque occasiones vitanto. nec quisquam, ubi seditio facta fuerit, ad istam atendam concurrere, milites eosque, qui ad audaciam seditiosorum hominum coercendam sunt constituti, lædere, ludicro sermone insectari; aut alia ratione, quominus sua obire possint munia, impedire debet, ne si secus fecerit, in carcerem deducatur, debita pœna adfligendus: quam in rem extat

tabula principis aduersus concursationes & turbas academias publicata d. VI. nou. MDCC XV.

III. Nec quisquam ciuium nostrorum inducat animum, in campis; aut siluis æues ac feras sclopis; vel canibus persequi, ne ubi contra fecerit, ex edicto ducali a nemorum & venatoriarum rei præfectis seruiliter excipiat & si necessitas exigat, globis igneis petatur, etiam in custodia traditus grauiori adficiatur pœna:

lege interdictum ducis Isenacensis contra venationes ciuium, quod programmate MDCC I. publicatum fuit.

IV. Nationalisimum, academiam pestem, computationes, senioris titulum aliaque, quæ cum isto coniuncta fuerunt, mala omnes, qui nostra fruuntur ciuitate, ex animo exsecrentur, nec quidquam meditentur agant; vel patiantur, quod pestem hanc fouendi; aut suscitandi occasionem possit suppeditare, ne quando voluntati serenissimorum principum ac bonæ disciplinæ aduersentur, seueram sentiant pœnam:

huc spectat tabula germanica eaque academica, qua d. XXIII. ian. MDCC XXIV. interdicta serenissimorum ducum aduersus nationalisimum sunt publicata.

V. Abstineant ciues nostri non modo a leporum ac ferarum occisione; sed etiam quocunque scloporum machinarumque bellicarum festis præcipue ac vindemiarum temporibus usu ac gestatione in ipso oppido atque suburbis; in vineis vero etiam abusum pulueris accensi deuitent: cuius interdicti contemtoribus animaduersiones seuerissimæ atque a nullo delinquentium euitandæ statutz sunt:

lege interdictum academicum contra huiusmodi turbas in vrbe & vicis, sacris præsertim temporibus datus, editum d. XXI. octobr. MDCC XIV.

VI. Quicumque siue in vrbs nostræ itineribus; siue in suis aliorumque conclauiibus, siue in popinis; aut vicis; siue in locis atque temporibus sacris turbulenti; aut impii aliquid, siue clamando; siue ollas proiciendo; siue aliis modis se haud decenter gerendo admiserint, eo quo par est, rigore coerceantur, carceris, relegationis atque existimationis suæ periculum sua uitæ culpa imposterum adituri:

vide programma academicum contra tumultus nocturnos, editum d. XIII. septembr. MDCC XI.

VII. Ab.

VII. Abusus & usus quicumque verbi per se haud noxii *viuat*? quatenus is cum vociferatione ac turba coniungitur, penitus ac in vniuersum est prohibitus: & hospitibus quidem choreoque tumultuanti praecinentibus; vel ante ceteros se profituentibus relegationis publicae; reliquis vero carceris; aut multa grauisissima poena decreta est. nec dissimilem posthac animaduersionem incurrunt, qui vel cornu venatico; vel tubo illo stentoreo, quem acusticum vocant; vel tubae; aut lyrae etiam cantu immodico; vel deiectis atque exoneratis vtenilibus complexisque manibus; vel quibuscunque aliis modis tranquillitatem nocturnam, immo quoque diurnam turbauerint:

haec in rem extat *programmata academicum contra abusum vocabuli* viuat d. XIII. septembr. MDCCXVI.

VIII. Qui aliorum nuptiis & conuiuiis ad suam lasciuiam & audaciam abutuntur; seque in aedes ipsorum & conclaua ingerunt patinasque & pocula impudenter exhauriunt; quin & choreis & lufibus conuuiarum cum rixis plerumque & contentionibus sese immiscent; a poenis haud immunes ac liberi erunt:

vide *interdictum senatus contra nuptiarum conuiuiorumque turbationem* d. XXVI. april. MDCCXIII.

IX. Seuera quoque poena illis decreta est, qui profano animo terminata vix concione & feruoris sanctissimi dapibus in ara adhuc diuina administratis, in media templi area, tectis plerumque capitibus atque gestibus indecoris discurrunt; aut auditores suis deambulationibus ac sermonibus turbant: in aedibus sacris subsellia, exclusis possessoribus, sibi vindicant:

lege *interdictum academicum aduersus solemnia turbatores, profanos in templis spatiatores*, d. VI. mart. MDCCXIII.

X. Qui temeraria militum prouocatione & vexatione suam aliorumque innocentium simul salutem in discrimen adducere, lapides gladiis ferire, ardentis faces iaculari; aut alia quacunque ratione tranquillitatem & securitatem publicam laedere sustinent, societate nostra academica indigni iudicantur:

extat haec in rem *interdictum academicum publicatum* d. VI. nou. MDCCXIII.

XI. In locandis & conducendis conclauibus ab utraque parte iustum atque aequum obseruandum est, siue quis huiusmodi contractum suscipere; siue mutare velit, ne alteri damnnum quoddam inferatur, pretium quoque conuictus rite soluendum est ac qui doctoris cuiusdam scholas in auspicio recitationum per octo; aut decem dies frequentauit, ad premium ipsi exhibendum obligatus tenetur. In his vitae partibus quid speciatim sit praestandum, monstrat

tabula germanica senatus de locatione & conductione conclauum & lectorum, cetera, publicata d. XX. mart. MDCCXX.

III.

FORMVLA IVRISVRANDI, QVO IN CIVIVM NVMERVM RECIPIENDI FIDEM SVAM OBSTRINGVNT.

EGO N. N. IVRO

Primum, me fundatoribus huius academiae, serenissimis principibus, ducibus Saxoniae neque ipsum, neque per alium vlloue modo detrimentum allaturum.

Item, in regenda disciplina me obtemperaturum huius academiae legibus ac statutis, in primis serenissimorum eiusdem nutritorum edicto in duella sancito: reuerentiam quoque habiturum debitam rectori magnifico & professoribus.

Tertio, me adhibiturum diligentiam in discendo dignam persona academica, & scholas mihi necessarias auditorum sedulo.

Quarto, iniuriam mihi factam consulto nec ipsum, nec per alium me vindicaturum; sed super illa imploraturum auxilium rectoris.

Quinto nationalissimum iterum solemnibus edictis serenissimorum nutritorum MDCCXXIV. seuerissime prohibicum ex animo me execraturum, neque ad hanc academiae pestem fouendam, recusandam quidquam agendo; vel patiendo collaturum.

Denique, si quid delinquerem; aut aliquid haberem controuersiae cum alio, me acquieturum in sententia, quam rector academiae dixerit quique praeterea causam cognoscunt. ITA ME DEVS ADIVVET!

Præstito iuramento anno d. fidem atque obsequium promisit inque numerum studiosorum Ienensium receptus est

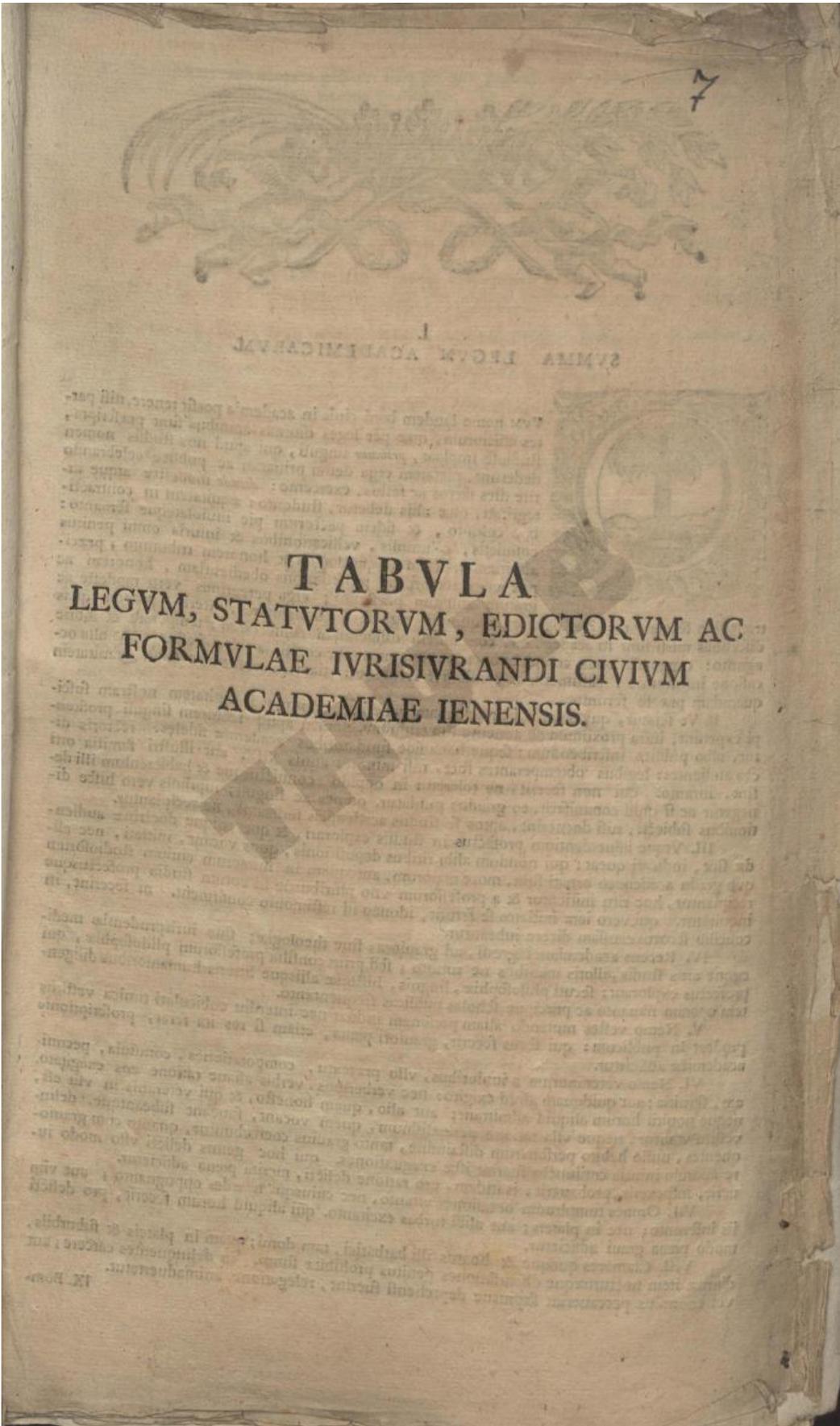
5
Eurer Christlichen Liebe, ist hiermit
leidmützig zu vermelden und anzudeuten,
was gestalt Gott der Allmächtige nach sei-
nem heiligen Rath und unerforschlichen Wil-
len den Durchlauchtigsten Fürsten und Herrn,

Herrn Albrecht Friedrichen, Prinzen
in Preussen und Marggrafen zu Brandenburg 2c. Hobeit/
Des auch Durchlauchtigsten Fürsten und Herrn, Herrn
Wilhelm Henrichs, Herzogs zu Sachsen, Jülich,
Cleve und Berg, auch Engern und Westphalen 2c. Gra-
fens zu Sahn und Wittgenstein 2c. Hochgeehrtesten
Schwieger Herrn Vatern am 21. nechst abgelauffenen
Monaths Junii durch den Zeitlichen Tod von dieser Welt
abgefordert und der Seelen nach in das Reich der ewigen
Freude und Herrlichkeit versetzt und aufgenommen hat/
Dero Hobeit die Göttliche Majestät dem Leibe nach eine
sanffte Ruhe und am jüngsten Tage eine fröliche Aufer-
stehung zum ewigen Leben gnädiglich vererben wolle.

Wann dann durch solchen betrübten Fürstl. Todes-
Fall Höchstgedacht Sr. Fürstl. Durchl. nebst Dero
Fürstl. Frau Gemablin Hobeit in höchst-schmerzliches Leid-
Besen gesetzt worden; Als soll Euer Christliche Liebe und
das ganze Land zu unterthänigstem Mitleiden vermahnet
seyn / auch zu Bezeugung solcher Trauer auf denen Hoch-
zeiten und Kindtaufften, auch sonst so wohl in denen
Häusern als auf der Strassen alle Freuden- und Saiten-
Spiel bis auf fernere Verordnung eingestellt, in allen
Kirchen aber, weil es zu Gottes Ehren gereichet, mit
der Music fortgefahen werden. Immassen denn män-
niglich mit herzlichem Gebet in rechtschaffener Busse den
barmherzigen GOTT anzuruffen hat, daß seine All-
macht mehr höchsterwehnt Ibro Hoch-Fürstl. Durchl.
und Hobeit mit kräftigem Trost beystehen und über die-
sel.

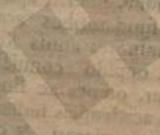
selben und Dero Fürstl. Haus in Gnaden halten Sie vor
der gleichen und andern fernern Trauer- und betrubten Fäl-
len väterlich behüten, hingegen Ibro Hoch Fürstl. Durchl.
und Hoheit bey langwieriger Gesundheit und allem Hoch-
Fürstl. Wohlergehen, allen Untertbanen, auch Land und
Leuten zum Besten, beständig fristen und erhalten wolle,
um seines lieben Sohnes JESU Christi unsers
Herrn und Seeligmachers willen, Amen.

SYMMA LEGVM ACADEMICARVM

TABVLA
LEGVM, STATVTORVM, EDICTORVM AC
FORMVLAE IVRISVRANDI CIVIVM
ACADEMIAE IENENSIS.

[Faint, mostly illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

I.
SVMMA LEGVM ACADEMICARVM.

QVVM nemo laudem boni civis in academia possit tenere, nisi partes officiorum, quæ per leges diuinas omnibus sunt præscripta, studiose impleat, *primum* singuli, qui apud nos studiis nomen dederunt, pietatem erga deum priuatim ac publice celebrando rite dies sacros ac festos, exercento: *deinde* modestiæ atque integritati, quæ aliis debetur, studento: æquitatem in contractibus colunto, & fidem pactorum pie inuolateque seruant: conuiuia, calumniis, vellicationibus & iniuria omni penitus abstinento: suum cuique locum & honorem tribuunt; præcipue vero rectori ac professoribus obedientiam, honorem ac gratum animum præstant; erga peregrinos vero modeste ac tranquille se gerunt: *tum* officiorum quoque erga se ipsos memores, litteris, propter quas discendas misi sunt in academiam, constantem diligentiam consecranto: temperate & sobrie agunt: commestationes comotationesque fugiunt: nec conuiuia sub discessum; aut alia occasione instituunt: castimoniam constanter seruant: etiam in vestitu ac cultu grauitatem quamdam præ se ferunt.

II. Vt sciatur, qui & vnde in academiam venerint: quotquot in ciuitatem nostram suscipi experunt, intra proximum ab aduentu suo triduum, nomen apud rectorem singuli profiterentor, albo publico inscribendum; seque bona fide fundatoribus academiciæ fideles: rectoris dicto audientes: legibus obtemperantes fore. nisi minores annis XIII. aut illustri familia orti sint, iuranto. qui non fecerit, ne toleretur in oppido conuictusque & habitaculum illi denegetur ac si quid commiserit, eo grauius puniatur. omnes ac singuli; inprimis vero hæc ditionibus subiecti, nisi docuerint, aptos se studiis academicis iudicatos, ne recipiantur.

III. Utque aduenientium profectus in studiis explorari, & quæ cuique doctrinæ audiendæ sint, iudicari queat: qui nondum alibi ritibus depositionis, quos vocant, initiati, nec aliquo gradu academico ornati sunt, more maiorum, antequam in numerum civium studiosorum recipiantur, hoc ritu initiuntur & a professorum vno pluribusue in eorum studia profectusque inquiratur. qui vero iam initiatos se ferunt, idoneo id testimonio confirmant. ni fecerint, in concilio senatus causam dicere iubeantur.

IV. Recens academiam ingressi, ad grauiora; siue theologiæ; siue iurisprudentiæ medicæque artis studia, illotis manibus ne ruunt; sed prius consilia professorum philosophiæ, qui profectus explorant; secuti philosophiæ, linguis, historiæ aliisque litteris humanioribus diligentem operam nauant ac præcipue scholas publicas frequentant.

V. Nemo vestes mutando aliam personam induat nec interdum cubiculari tunica vestitus prodeat in publicum: qui secus fecerit, grauiori pœna, etiam si res ita ferat, proscriptiois academiciæ adficietur.

VI. Nemo veteranorum a iunioribus, vlllo prætextu, comotationes, conuiuia, pecuniã, seruitia; aut quidquam aliud exigito: nec verberibus, verbis aliaue ratione eos exagitaroneque nouiti horum aliquid admittant; aut alio, quam honesto, & qui veteranis in vsu est vestitu vtantur, neque vlla ratione pennalisimum, quem vocant, foueant subeantque. delinquentes, nullo habito personarum discrimine, tanto grauius coercebuntur, quanto cum grauiore aliorum iniuria coniunctæ fuerint istæ exagitationes. qui hoc genus delicti vlllo modo inuerit, inspexerit, probauerit; is itidem, pro ratione delicti, merita pœna adficietur.

VII. Omnes tumultuum occasiones vitant, nec cuiusquam ædes oppugnant; aut vitiis inferunt: nec in plateis; aut alibi turbas excitant. qui aliquid horum fecerit, pro delicti modo pœna graui adficietur.

VIII. Clamores quoque & boatus illi barbarici, tam domi; quam in plateis & suburbis, diurnæ item nocturnæque discursationes penitus prohibiti sunt. in delinquentes carcere; aut vbi enormius peccauerint sæpius deprehensi fuerint, relegatione animaduertetur.

IX. Boni

IX. Bombardas; aut sclopeta gestare, solis peregre profecturis; eadem vero intra oppidum; aut in suburbio displodere, nemini prorsus fas esto. gestantibus ea adimentur multa; que; aut pena carceris; displodentibus relegatio irrogabitur. quisquis præterea ex incuria; aut fraude mala nocuerit rebus; vel animalibus cuiusquam: pariterque, si quis canes, aluerit noxios, & hi vel homini; vel alterius animali damnum dederint, de faciundo isto æque, ac pena tenebitur.

X. Ferarum auiumque venatione & captura penitus abstinenceatur, quippe facinore, principum ac magistratum iura, illaque insignia prorsus temerante: nemo quoque agros, hortos vineasque depopuletur, nec olera quisquam, fructus, vuas rapiat; sed iis penitus abtineat; qui fecerit, seuerè punietur, ad damnum insuper, quod dederit, refarciendum adigendus.

XI. In suburbiiis neque musea; neque mensa conuictusue certus atque ordinarius' conducantur; lumina autem semper gestentur caute nec maiora ædibus nisi extincta, inferantur atque allidantur.

XII. Nemo in Sala flumine lauet naterue; qui haud paruerit, præter vitæ periculum etiam magistratus animaduersionem incurret.

XIII. Atque hæc omnia non modo ipsi, qui a studiorum cultu nomen sibi inuenerunt, ne faciunt; sed nec famulis suis permittunt.

XIV. Frequens discedentium ex hac academia comitatus, vt periculi damnique plenus, penitus intermitterit: tantum abest, vt fas cuiquam esse debeat, tubarum clangore augere pompam, & ad spectaculum turbam conuocare.

XV. Nihil typis excudatur, nisi a decano facultatis; aut professore, cui censendi cuiusque scripti potestas est, visum ante, probatumque & permillum fuerit.

II.

SVMMA EDICTORVM SERENISSIMORVM PRINCIPVM ET SENATVS ACADEMICI.

Omnes iniuriæ, tam quæ verbis; quam quæ factis inferuntur: confictus tam subiti; quam solemnes ac duella sunt interdita. qui contra fecerit, siue tantum ad huiusmodi certamen quemdam prouocauerit; siue omnino cum eo sit congressus, sciat, seuera se pœna in ducali hæc in rem publicato edicto statuta adfectum iri: quam & ille debet expectare, qui in hocce confictu alteri adfuit suo consilio atque ope:

vide edictum ducale contra duella & iniurias publicatum d. VII. mart. MDCC VII.

II. Omnes turbas academicas earumque occasiones vitanto. nec quisquam, vbi seditio facta fuerit, ad istam alendam concurrere, milites eosque, qui ad audaciam seditiosorum hominum coercendam sunt constituti, lædere, ludicro sermone insectari; aut alia ratione, quominus sua obire possint munia, impedire debet, ne si secus fecerit, in carcerem deducatur, debita pœna adstingendus: quam in rem extat

tabula principis aduersus concursationes & turbas academicas publicata d. VI. nou. MDCC XV.

III. Nec quisquam ciuium nostrorum inducat animum, in campis; aut siluis aues ac feras sclopis; vel canibus persequi, ne vbi contra fecerit, ex edicto ducali a nemorum & venatoris rei præfectis seruiliter excipiat & si necessitas exigat, globis igneis petatur, etiam in custodiam traditus grauiori adficiatur pœna:

lege interdictum ducis Iſenacensis contra venationes ciuium, quod programmate MDCC I. publicatum fuit.

IV. Nationalismum, academiæ pestem, computationes, senioris titulum aliaque, quæ cum isto coniuncta fuerunt, mala omnes, qui nostra fruuntur ciuitate, ex animo exsecrentur, nec quidquam meditentur agantue; vel patiantur, quod pestem hanc fouendi; aut suscitandi occasionem possit suppeditare, ne quando voluntati serenissimorum principum ac bonæ disciplinæ aduerlantur, seueram sentiant pœnam:

huc spectat tabula germanica eaque academia, qua d. XXIII. iun. MDCC XXIV. interdicta serenissimorum ducum aduersus nationalismum sunt publicata.

V. Abstineant ciues nostri non modo a leporum ac ferarum occisione; sed etiam quocunque scloporum machinarumque bellicarum festis præcipue ac vindemiarum temporibus vsu ac gestatione in ipso oppido atque suburbiiis; in vineis vero etiam abusum pulueris accensi deuinent; cuius interdicti contemtoribus animaduersiones seuerissimæ atque a nullo delinquentium euitandæ statutz sunt:

lege interdictum academicum contra huiusmodi turbas in vrbe & vicis, sacris præsertim temporibus datas, editum d. XXI. octobr. MDCC XIV.

VI. Quicumque siue in vrbis nostræ itineribus; siue in suis aliorumque conclauibus, siue in popinis; aut vicis; siue in locis atque temporibus sacris turbulentis; aut impii aliquid, siue clamando; siue ollas proiciendo; siue aliis modis se haud decenter gerendo admiserint, eo quo par est, rigore coercentur, carceris, relegationis atque existimationis suæ periculum sua vtrique culpa imposterum adituri:

vide programma academicum contra tumultus nocturnos, editum d. XIII. septembr. MDCC XI.

VII. Ab.

VII. Abusus & usus quicumque verbi per se haud noxi *vixit*, quatenus is cum vociferatione ac turba coniungitur, penitus ac in uniuersum est prohibitus; & hospitibus quidem choroque tumultuanti praecipientibus; vel ante ceteros se praesistentibus relegationis publica; reliquis vero carceris; aut multa grauisima poena decreta est. nec dissimilem posthac animaduersionem incurrunt, qui vel cornu venatico; vel tubo illo stentoreo, quem acusticum vocant; vel tuba; aut lyra etiam cantu immodico; vel deiectis atque exoneratis utensilibus compositis; que manibus; vel quibuscunque aliis modis tranquillitatem nocturnam, immo quoque diurnam turbauerint.

hanc in rem extat programma academicum contra abusum vsuabuli vixit d. XIII. septemb. MDCCXVI.

VIII. Qui aliorum nuptiis & conuiujs ad suam lasciuam & audaciam abutuntur; seque in aedes ipsorum & conclauia ingerunt patinasque & pocula impudenter exhauriunt; quin & choreis & lusibus conuiuiarum cum rixis plerumque & contensionibus sese immiscent, a poenis haud immunes ac liberi erunt.

vide interdictum senatus contra nuptiarum conuiuiorumque turbationem d. XXVI. april. MDCCXIII.

IX. Seuera quoque poena illis decreta est, qui profano animo terminata vix concione & seruatoris sanctissimi dapibus in ara adhuc diuina administratis, in media templi area, tectis plerumque capitibus atque gestibus indecoris discurrunt; aut auditores suos deambulationibus ac sermonibus turbant; in adibus sacris subsellia, exclusis possessoribus, sibi vindicant.

lege interdictum academicum aduersus solemnium turbatores; profanos in templis spatiores. d. VI. mart. MDCCXIII.

X. Qui temeraria militum prouocatione & vexatione suam aliorumque innocentium simul salutem in discrimen adducere, lapides gladijs ferire, ardentis faces iaculari; aut alia quacunque ratione tranquillitatem & securitatem publicam laedere sustinent, societate nostra academica indigni iudicantur.

extat hanc in rem interdictum academicum publicatum d. VI. nou. MDCCXIII.

XI. In locandis & conducendis conclauibus ab utraque parte iustum atque aequum obseruandum est, siue quis huiusmodi contractum suscipere; siue mutare velit, ne alteri damnum quoddam inferatur. pretium quoque coniectus rite soluendum est ac qui doctoris cuiusdam scholas in auspicio recitationum per octo; aut decem dies frequentauit, ad premium ipsi exhibendum obligatus tenetur. In his vitae partibus quid speciatim sit praestandum, monstrat

tabula germanica senatus de locatione & conductione conclauium & lectorum, cetera, publicata d. XX. mart. MDCCXX.

III.

FORMVLA IVRISVRANDI, QVO IN CIVIVM NVMERVM RECIPIENDI FIDEM SVAM OBSTRINGVNT.

EGO N. N. IVRO

Primum, me fundatoribus huius academicae, serenissimis principibus, ducibus Saxoniae neque ipsum, neque per alium vlloue modo detrimentum allaturum.

Tam, in regenda disciplina me obtemperaturum huius academicae legibus ac statutis, in primis serenissimorum eiusdem nutritorum edicto in duella sancito: reuerentiam quoque habiturum debitam rectori magnifico & professoribus.

Tertio, me adhibiturum diligentiam in discendo dignam persona academica, & scholas mihi necessarias auditorum sedulo.

Quarto, iniuriam mihi factam consulto nec ipsum, nec per alium me vindicaturum; sed sepe illa imploraturum auxilium rectoris.

Quinto nationalissimum iterum solemnibus edictis serenissimorum nutritorum MDCCXXIV, seuerissime prohibitum ex animo me execraturum, neque ad hanc academicae pestem fouendam, resuscitandam quidquam agendo; vel patiendo collaturum.

Denique, si quid delinquerem; aut aliquid haberem controuersit cum alio, me acquieturum in sententia, quam rector academicae dixerit quique praeterea causam cognoscunt. **ITA ME DEVS ADIVVET!**

Præstito iuramento anno d. fidem atque obsequium promisit inque numerum studiosorum Ienensium receptus est